

Jutranja izdaja.

164. številka.

V Ljubljani, v pondeljek, dne 11. juliju 1910.

Cena 4 vinarje.

Letnik XLIII.

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
pol leta	6—
" 3—	
" 1·10	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafova ulica št. 5. (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posemizza številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ograko:

vse leto	K 18—
pol leta	9—
" 4·50	
" 1·60	
Za inozemstvo celo leto	28—

Upravnštvo: Knafova ulica 5. (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzojavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Belokranjska železnica — padla v vodo.

Za včerajšnji list nam je došla naslednja, napol oficijska brzojavka prepozno:

Budimpešta, 9. julija. V zadevi, radi izpeljave takoimenovane dalmatinske zvezne železniške proge, se je leta 1906 na podlagi sklepa ministrskega sveta sklenil domenek z nekaterimi ogrskimi bankami, da ustavne konzorcij, kateri prevzame, proti gotovim poznejšim bonitetam, trasiranje in predpripravljalna dela za to takoimenovano zvezno železniško progo in da je vladu na prost voljo prepričena tozadenva odločitev. Ta konzorcij je trasiral progo, ki bi se odcepila od ogrske reške glavne proge pri Karloveu, in bi tekla nato čez Otočec in Gospič po hrvaškem Primorju do Knina. V novejšem času pa se je pojavi nov projekt, glasom katerega bi tekla ta proga od Bos. Novega skoraj izključno po bosanskem ozemlju in o katerem se je izkazalo, da bi bil ta projekt mnogo racionalnejši in v narodno - gospodarskem oziru mnogo koristnejši. Vlada se je radi tega odločila za ta projekt. Z ozirom na to odločitev vlade so banke izjavile, da se odpovedo vsem, njim iz tega konzorcija pristoječim pravicam. — Ta brzojavka potrebuje v polni meri že pred par tedni prijavljene vesti, da je projekt dalmatinske železnice čez našo Belo Krajino šel po vodi.

Zloraba lece.

Cerknica, 10. julija. Današnji Gospodov dan je duhovščina porabila v to, da je hujskala zoper družbo sv. Cirila in Metoda. Dekan Kunstelj je raz lece agitiral za ustanovni občni zbor »Straže in zoper slavnost C. M. v Cerknici, češ: »Vsi pridite sem v dvorano (klerikalno), tu bomo častili sv. Cirila in Metoda, tam (na slavlju C. M.) pa bo plesal hudič.« Vzlie tej farovški agitaciji se je zbralno na veselici C. M. toliko ijudstva, da je bil slavnosten prostor nabito poln. Prišlo je tudi zelo veliko kmetov in kmetic, vzlic dekanovim grožnjam s hudičem. Nepopisno navdušenje je izval pozdrav gospoda Ribnikarja iz Ljubljane, ki je pojasnil pomen družbe sv. C. M. Ostro je tudi prijel protidomovinske klerikale in konstatiral, da ni nikjer videti dekanovega hudiča. Klerikalna priredba je bila zelo klaverena. Po predstavi so vse svoje udeležence, da bi ne šli na slavnost C. M. naložili na vozove in jih odpeljali proti Rakeku, kjer so imeli čuki čuklado.

Slovenci v Belgradu.

Belgrad, 10. julija. Danes, v soboto dopoldne, se je odbor za sprejem milih slovenskih bratov na srbski ladji »Vardar« odpeljal v Zemun. Med tem se je na savski obali v Belgradu zbrala brezstevilna množica, ki je čakala Slovence. Gostje pa so prispeti v Belgrad šele ob dveh pooldne. Ladja z gosti je prispeta v belgrajsko pristanišče med svira-

njem slovenske himne »Naprej zavala Slave«, ki jo je svirala godba kraljevske garde. Množica, zbrana na Kalimeddanu in na savski obali je pozdravljala Slovence z nepopisnim navdušenjem. Goste je pozdravil predsednik belgrajske občine Glavinić in izročil voditeljici dam krasen šopek. Na presrčnem pozdravu se je zahvalil v imenu Slovencev drž. poslanec Štrekelj, na kar je belgrajsko pevsko društvo zapelo »Hej Slovani«. Med urnebesnimi klici »Ura« in »Živelj« z vojaško godbo in pevskim društvom na čelu, je šel sprevod v mesto in so bila gostom odkazana stanovanja. Skupni obed je bil v rastavraciji »Kolarac«. Mnogobrojno občinstvo je tudi tu goste odštevljeno pozdravljalo.

Slovanski kongres v Sofiji.

Sofija, 10. julija. V včerajšnjem posvetovanju kulturnega odseka se je sklenilo, da se vrši vseslovenski znanstveni kongres o vprašanjih slavistike leta 1912 v Pragi, ob priliku Palackejevih slavnosti in ne kakor smo prvotno poročali l. 1910.

Sofija, 10. julija. Tolstoj se zahvaljuje predsedstvu slovanskega kongresa v posebnem pismu. Med drugim navaja v pismu, da ima zaupanje do kongresa, ker pričakuje, da se s tem pride do regeneracije vesoljnega človeštva.

Sofija, 10. julija. Današnja plenarna seja kongresa se je otvorila dopoldne v »Slovenski Besedi«. Navzdeč je tudi mnogo dam. Predsednik Bobčev naznani, da je predsedstvu došlo mnogo brzojavk in priznavalnih pisem. Tolstoj se izreče brzojavno zahvala za njegovo pismo. Nato se sprejmejo od posameznih odsekov predlagani predlogi in rezolucije. Predsednik kongresa izreče natot v imenu zastopnikov vseh slovenskih narodov predsedniku organizacijskega komiteja zahvalo za njegov trud, kakor tudi mestu in bolgarskemu narodu za sijajan sprejem in gostoljubno gostovanje. Dr. Kramar in predsednik Bobčev imata na to še nagovore. Potem se kongres zaključi.

Sofija, 10. julija. Od kulturnega odseka predlagana rezolucija glede ustvaritve medsebojnih zvez med posameznimi slovenskimi akademijami in znanstvenimi društvami, se od kongresa sprejme — in se pozivlja slovenske akademije in znanstvena društva, da takoj stopijo v ožji medsebojni stik in da naj med seboj izmenjavajo znanstvena dela, podobno, kakor to že delajo nemške in avstro-ogrške univerze.

Sofija, 10. julija. Resolucija glede ustvaritve slovenske gledališke agenture za slovenska gledališča vsebuje: Slovenska gledališka agentura naj preskrbuje vprizoritve posameznih slovenskih gledaliških del, naj varuje koristi in avtorske pravice pisateljev in naj skrbi, da se dela slovenskih pisateljev prevajajo tudi v druge jezike.

Sofija, 10. julija. Glede narodno-gospodarskega medsebojnega stika med Slovani, se predlagajo pred vsem pogosta zborovanja trgovskih in industrijskih organizacij ter pogostoprerijanje razstav.

Sofija, 10. julija. Glede slovenske turistične zveze je sprejel kongres resolucijo, glasom katere naj bi se v vseh glavnih slovenskih mestih ustanovile informacijske pisarne. — Kongres je sprejel nadalje še te-le rezolucije: Izvrši naj se čim prej slovenska terminologija glede trgovine in industrije. Pri zborovanjih naj se po možnosti govorji v ruskem jeziku. Na srednjih šolah naj se ponuje tudi moderne slovenske jezike. Dalje predлага kongres bančnemu odseku, da naj deluje na to, da se v najkrajšem času izvrši projekt vseslovenske banke. Glede ustanovitve telegrafične agencije se sklene, da se za sedaj dobi na Dunaju enega korespondenta. Slovencu drž. Bogomilu Vošnjaku se naroči, da naj nadaljuje s sestavljanjem kataloga slovenskih znanstvenih društev. Prideli pa se mu v ta namen poseben komite, ki obstoji iz 3 zastopnikov za vsak slovenski narod.

Sofija, 10. julija. Sprejetim rezolucijam so sledili zaključni govorji. Med drugimi je govoril tudi slovenski zastopnik Andrej Gabršek, ki je izjavil, da vzpričo nepričakovano hitrem napredku Bolgarske, lahko gredo Slovani bodočnosti z zaupanjem nasproti.

Sokoli v Sofiji.

Sofija, 10. julija. Včerajšnji prihod Sokolov je bil povod za velikanske, navdušene ovacije. Vhod Sokolov v mesto, ki so korakali v štiristopih, je bil naravnost veličasten. Občinstvo, ki je bilo nabранo v nepreglednih množicah, je prirejalo Sokolom neprenehoma najpreščnejše ovacije. Tudi Junake iz Macedonije so preščno sprejeli.

Sofija, 10. julija. Ob 10. uri dopoldne se je otvoril kongres Sokolov in Junakov. Otvoril ga je naučni minister Mašunov. Pri slavnosti so bili navzoči vsi ministri, en zastopnik dvora, sofiski župan, predsednik Bobčev in druge honoracije. Dopoldne so priredili Sokoli javno telovadbo. Jutri se prične velika tekmovalna telovadba.

Vesuv ne bljuje.

Neapolj, 10. julija. »Il Mattino« poroča, da je bila panika, ki je nastala vsled tega, ker je prebivalstvo nekaterih krajev o Vesuvu mislilo, da je Vesuv zopet začel bljuvati, popolnoma neutemeljena. Vesuv prav nič ne deluje; pepel, ki se je pojavit, je dvignil vihar od tal. Tudi observatorij na Vesuvu ne poroča prav ničesar o kakem zopetnem delovanju Vesova.

Nemiri v Albaniji.

Solun, 10. julija. Voditelj upornih Albancev Rakofčali - Musa, ki je poveljal uporniškim četam v bojih pri Stimlji in Črnjalem, je bil v Prizrenu usmrčen.

Aviatika.

Dunajsko Novo mesto, 10. julija. Letalne poskuse z letalnimi stroji različnih sistemov je gledala danes številna množica. Deloma so se posamezni poskusi prav dobro obnesli. Oviralo je poskuse le slabo vreme, ki je ves čas kazalo na dež. Nekaj časa je tudi deževalo.

Kretsko vprašanje.

Pariz, 10. julija. Kretsko vprašanje je zelo napeto, ker še ni prišlo do odločitve. Signatarne velesile so izjavile, da bodo takoj izkreale svoje čete, ako se ne bi prepustilo mohamedanskih poslancev k narodni skupščini.

Konec štrajka.

Tropava, 10. julija. Štrajk, ki je izbruhnil v Aninem rovu pri premogokopih poleg Tropave, in o katerem so poročali časopisi, je povrnan. Delaveci so odšli zopet na delo.

Shod volilcev v Ljubljani.

Za včeraj ob 11. uri dopoldne je sklical izvrševalni odbor narodno-napredne stranke shod volilcev v »Mestni dom«, na katerem je poročal državni poslanec ljubljanski, g. Ivan Hribar. Zbral se je veliko število zavednih naprednih volilcev, ki so z največjim zanimanjem poslušali stvarna izvajanja svojega zastopnika. Gospod dr. Ivan Tavcar je v imenu izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke otvoril shod, pozdravil navzoče in pa državnega poslance Hribarja. Na to predstavil vladnega komisarja dr. Trnovca.

Na to povzame besedo g. Ivan Hribar, ki je izvajal sledeče misli: S cesarsko naredbo je bilo zasedanje državnega zbora odgodeno. In ravno vsled nastalih razmer se mu je zdelo potrebno podati svojim volilcem poročilo o delovanju državnega zbora in o vzrokih njegove odgovitve. Ko je bil sprejet Kramár-Krekov predlog o začasni izpremembi poslovnika, ki naj skoraj polnoma odstrani možnost obstrukcije, so Slovani upali, da se bo polozaj izpremenil. Ker pa slovenske stranke v preteklem zasedanju niso našle izpremenjenega položaja, tedaj so morali iz tega izvajati konsekvence. Ostale so v opoziciji. Glasovale so zoper proračun. In ker so bili tudi demokrati na njihovi strani, je imela vlada le pičlo večino. Rešila jo je »Unio latina«. Če bi vlada te ne imela, ostala bi v manjšini. Pokazalo se je torej, da je vladna večina jako manjhnja in nezanesljiva. Vlada je to tudi izprevidila, vsled tega tudi ni spravila svojega finančnega načrta v to zasedanje. Lahko so pa zahtevali za svojo uslugo plačilo.

Ker so pa razventega bili tudi razni oziri na laško kraljestvo, se je morala vlada udati ter predložiti predlog o ustanovitvi laške pravne fakultete. Vlada je računala s tem,

da ne bo težko ustanoviti laške pravne fakultete, ker se je zanašala, da so demokrati ne bodo nasprotovali. Mislila je, da bo imela zanesljivo večino. Veliko premalo je pa računala z Jugoslovani, ki so že lansko leto sklenili, da onemogočijo ustanovitev laške pravne fakultete, če se obenem ne ustanovi v Ljubljani slovenska pravna fakulteta. Vlada se pa na to ni ozirala, temveč si je z Italijani in Nemci dogovorila kompromisno formulo. Po tej formuli se ima ustanoviti laška pravna fakulteta provizorično za štiri leta na Dunaju. Potem bi se moral skleniti nov zakon za prenestitev te fakultete v kako mesto, v takozvanem »italienisches Siedlungsgebiet«. Nemci so začetko ma nasprotovali temu predlogu, le kršč. socialei so bili za to. Liberalni in nacionalni Nemci so se še le pozneje izpreobrnili. Le nekaj jih je ostalo trdnih ter so nasprotovali tudi Trstu kot sedežu laške pravne fakultete, ker Nemci žele dobiti Trst v svoje roke. Nemci tega ne skrivajo in uravnavajo tudi vso svojo politiko po tem. Ker torej Nemci niso bili s tem zadovoljni, je vlada stopila v dotiko z nemško-nacionalno zvezo. Toda pri tem se je Slovanom nekaj odkrilo. Vsi vemo, da se v Avstriji vlada proti Slovanom — zdaj smo pa zvedeli, da naša vlada ne dela samostojne politike, temveč da se ji predpisuje od zunaj. Dr. Hohenburger je bil tako nepreviden, da je ob tej priliki povedal, da je nemški sistem v nevarnosti. In če ta pade, pride drug, ki bode morda Slovanom prijaznejši. Nekateri poslanci »Slovenske Enot« so bili do zdaj še na strani vlade ter bili mnenja, da imajo Italijani prav tako pravico do svoje fakultete, kakor drugi narodi. Po tej Hohenburgerjevi izjavni so pa prišli tudi ti do prepričanja, da je laško vseučiliško vprašanje postalo politikum prve vrste. Zato so našli tudi jugoslovanski poslanci pri vseh poslancih »Slov. Enot« pravo razumevanje. Na to je poslanec pojasnil nekoliko zgodovino vseučiliškega gibanja. Leta 1902. se je v Ljubljani ustanovil vseučiliški odsek, v katerem sta bila razven drugih korporacij povabljeni tudi kranjski deželni odbor in zastopniki profesorskega kolegija ljubljanskega semenišča. Ti poslednji se pa niso odzvali povabilu.

Ta odsek je začel prvi sistematično delovati. Deputacija tega odseka je šla pod govornikovim vodstvom na Dunaj. In edini minister Hardt je prav razumeval naše kulturne težnje. Ob tej priliki je rekel Hardt deputaciji, da morajo Slovenci dobiti svoje vseučilišče. Takrat še niso bili vse pogoji.

Vseučiliški profesorji morejo postati le tisti, ki so že kot profesorji ali docenti delovali na kakem drugem vseučilišču. »Takih pa Sloveni še nimate,« je rekel minister, »zaradi tega Vam hočem iti na roko.« In res je minister izposloval potrebne stipendije za izobrazbo slovenskih docentov. To je bila prva vesela vest, ki je bila do zdaj tajna. Ker je pa stvar že dozorela in ker se je o tem že govorilo, ni več vzroka o tem molčati. Tako so Slovenci že vse pripravili za bodoče slovensko vseučilišče. Slovenski učenjaki so dobili državne podpore ter se v to svrhu izobraževali v Berolini, Parizu in Londonu. Spisali so tudi potrebne habilitacijske spise, o katerih so se merodajni krogli jako pojavljalo izrekli. Ko so torej Slovenci že natihoma pripravili tla za svoje vseučilišče, je postavila vlada laška pravna fakulteto na dnevnini red drž. zabora. Če vlada priznava Lahom pravico do lastnega vseučilišča, ne more gluha ostati za naše zahteve. Po štetju nas je najmanj 500.000 več nego Lahov. Poleg tega pridejo pa v poštev tudi Hrvati v Istri in Dalmaciji. Za našo zahtevo stoji več nego dva milijona državljanov, za laško samo 700.000, ki še razventega nikjer kompaktno ne bivajo, samo na Južnem Tirolskem.

Pozneje je »Narodna zveza« izvolila poseben odsek. Ta bi moral formulirati naše zahteve. Razmerek so bile pa take, da se ni vršila nobena tozadevna seja. Še le zdaj je govornik nameraval sklicati ta odsek. Ker je bila pa večina odsotna, je »Zveza jugoslov. poslancev« sklicala tozadevno sejo. In v dveh dolgih sejah je Zveza formulirala svoje predloge, ki naj bi se predložili »Slovenskemu klubu«. Do tega pa ni prišlo. Ustanovil se je potem skupni vseučiliški klub, v katerem so prišli v posvetovanje predlogi »Zveze jugoslovenskih poslancev«. Prvi predlog je meril na to, da se zagrebškemu vseučilišču dovoli reciprociteta in sicer samo za Slovenia in Hrvate. S tem se je hotelo vladu olajšati stališče. Sicer se je pa hrvatska vlada že izjavila, da hoče vse pripraviti, da se omogoči reciprociteta.

Pozvale so se tudi deželne vlade in namestništva: kranjska, štajerska, koroška, tržaška, dalmatinska, naj se o tem izrazijo. Edini tržaški namestnik, princ Hohenlohe, je odgovoril in sicer menda ugodno. Kranjski deželni vlad i. dr. se ni zljubilo odgovarjati. V drugem predlogu se je izražala želja, naj se ustanove v Pragi slovenske docenture za predmete vseh treh pravniških državnih izpitov. V tretjem predlogu je bil pa rečeno, naj se vsaj v desetih letih ustanovi v Ljubljani slo-

venska pravniška fakulteta ter prenese potem omenjene docenture iz Prage v Ljubljano. V skupnem klubu so tem predlogom vse pritrudili, dosegla se je popolna sloga. Sprejelo se je razventega k drugemu predlogu še to, naj se ustanove slovenske docentre razvzen v Pragi tudi še v Krakovu. Tudi zoper to ni bilo od nobene strani pomisnika. Sprejel se je pa tudi četrti predlog, ki je izšel iz »Slov. kluba«. V tem predlogu se zahteva od vlade, da se mora v zakonu o laški pravni fakulteti izreči, da vlada ne bo prenesla laške pravne fakultete v kako mesto na Primorskem. »Zveza jugoslov. poslancev« je nekaj časa ugovarjala temu predlogu, ker bi se s tem svoj položaj le obtežila. Razmerek bodo morda čez štiri leta za Slovane ugodnejše. Sicer so pa bili Jugoslovani po vsej pravici zoper to, da bi bil sedež laške pravne fakultete na Primorskem — torej v Trstu ali Gorici, ker teh mest vendor ne moremo smatrati za »italienisches Siedlungsgebiet«. — Vendor je bil z večino enega ali dveh glasov sprejet tudi ta predlog.

Prej omenjene tri želje in kot četrtri predlog, ta zahteva, se je predložila ministrskemu predsedniku baronu Bienerthu.

Baron Bienerth je zahteval, naj se mu zahteve predlože pismeno, kar se je tudi zgodilo. Ministrski predsednik je imel oficielen odgovor že pripravljen. V tem odgovoru je sporočil, da vlada noče spravljati kulturnih zahtev enega naroda v zvezo s kulturnimi zahtevami drugega naroda. Pozneje je pa pripravljena uvaževati te želje. O tem se je izdal oficielen komunik. V tem komunikatu pa vlada že danes prizna, da so dani vsi pogoji za laško pravno fakulteto, kar se pravi, da ti pogoji niso dani za slovensko pravno fakulteto. Na to je dal govornik vlad izkaz vseh bodočih slovenskih docentov, iz katerega je razvidno, da so vse docenture za pravniško fakulteto pripravljene. Ko sta predsednika to vlad naznanila, smo videli, pričem da smo. Vlada je hotela predvsem imeti naše glasove, potem je pa hotela še le z nami — razpravljati. Laški zahtevi bi se ugodilo — naša zahteva bi bila pa odgovadena ad kalendas graecas. Toda Jugoslovani so se namenili z vsemi močmi preprečiti ustanovitev laške pravne fakultete ter prisilili vladu, da se resno pogaja z nami. V »Zvezni jugoslovenski poslancev« ni bilo začetkoma posebnega veselja za obstrukcijo. Ko so pa izvedli odgovor barona Bienertha, so bili vsi mnenja, da je umestna edinole obstrukcija. Lahko niso dobili svoje fakultete, in vladu je morala odgoditi državni zbor. De-

loma so pripomogli tudi Poljaki. Sicer bi pa vzlič temu Jugoslovani tudi dosegli uspeh, ker so bili pripravljeni vstrajati do skrajnosti in naj bi stalo še toliko fizične moči. Ta složno vožena obstrukcija je dosegla, da je bila ustanovitev laške pravne fakultete odložena. Državni poslanec pl. Kozlowski je rekel v »Poljskem klubu«: »Slovensko obstrukcijo ni bilo težko odstraniti, ko bi se bilo vpoštevalo skromne slovenske zahteve.« In če smo samo to dosegli, da smo odprli Poljakom oči, smo dovolj dosegli. V jeseni bo v sledi tega morda popolnoma izpremenjen položaj, ki bo morda omogočil, da bomo tudi mi dosegli to, kar po pravici zahtevamo.«

Bienerthova izjava je odprla nam vsem oči, da vemo, kakšen sistem vlada v Avstriji. Komentar k tej izjavi je pa podala današnja »Neue Freie Presse«, ki poroča, da je baron Bienerth izjavil, da ne namejava izpremeniti dosedanjega sistema. To se pravi: Baron Bienerth hoče še vnaprej vladati v proti slovenskem smislu. Če pa pri tem ostane, tedaj bo slovenska opozicija jeseni ravnotako močna, morebiti se pa celo še okrepeča. Jugoslovani bodo posegli k naškrajnejšim sredstvom. Kramař-Krekov zakon je izgubil meseca decembra svojo veljavno. In veliko vprašanje je, če bo vlada dobila večino za definitivno izpremembo poslovnika. Najbrže ne dobi te večine, če ostane vlada pri tej izjavi. Pri nas se ne vlada od znotraj, temveč od zunaj. In kljub temu merodajni krogli ne uvidevajo, kam stremi sedanji sistem. Mi plačujemo največ davkov, mi smo državo ohranjujoč činitelj. Če bi Avstrija nas ne imela ob Jadranskem morju, bi ne bila danes več vlevlast. Kdor ima oči, ta vidi; kdor je pa udarjen s slepoto, ta najbrže noče videti. Velikonemško gibanje teži za tem, da izvede testament Bismarcka, da pridobi Trst, da ne zavlada pri nas Avstrija z nemškim jezikom, temveč pruski orel. Toda mi še nismo tako daleč, da bi vrgli puško v koruzo. Mi ne moremo biti bolj papeški, nego je papež. Mi se borimo v prvi vrsti za ohranitev slov. naroda. V tem boju so vse slovenske stranke slozne. In v tej slogi moramo zmagati. Priti mora čas, ko bo onemogočena vsaka protislovenska vlada, izvršiti se mora proces, ko bo prišla v Avstriji do odločilne veljave večina njenega prebivalstva — Slovani.

Burno odobravanje je sledilo temeljitemu izvajaju našega dičnega in neumornega zastopnika.

Na to se je oglasil k besedi dež. poslanec g. dr. Tiller ki je rekel, da so se volile lahko prepričali, da je naš poslanec vedno stal na branku slovenskih pravic s tisto ener-

LISTEK.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.

Trdno in sladko je spal Angelik v zeljarskem sodu, in tudi dež, ki je začel zjutraj padati in mu je pral iz soda moleče noge, ga ni mogel prebuditi. Bil je že dan, ko se je začel Angelik preobračati in odpriati oči, a minulo je še precej časa, predno se je do dobra zavedel, kje da je in kaj je vse preživel v pretekli noči.

Na bližnji cesti je hodilo že mnogo ljudi sem in tja in Angelik je uganil, da se mora pozuriti.

»V kloštru me gotovo že pogresajo in čisto gotovo bodo moj skrivnostni odhod naznanili policiji. Treba je, da pridem hitro iz te kute, drugače me zalotijo in potem — oh, potem bi zopet pelja palica patra Spinace, da bi bilo joj.«

Ko na cesti ravno nikogar ni bil, se je splazil iz soda.

»Ta dež, ta grdi dež! Pa nič ne pomaga, — iti moram.«

Angelik je potegnil kapuceo čez glavo in jo je pogumno udaril proti mestu. Namenjen je bil na Stari trg, da si preskribi hlače, ki so bile v tem trenotku največja njegova skrb. Ko je prišel na Breg, je videl na uri

šentjakobski, da je že deset in to je še pospešilo njegove korake, kajti prešinil ga je strah, da ga policija že išče in da je izgubljen, če se hitro iz kapucina ne izpremeni v civilnega človeka.

Ustavil se je koj pri prvem starijanju in vprašal za hlače.

»Potrebujem jih za nekega reveža, ki je bil hudo bolan. Tak revež je, da je moral zadnje hlače prodati, samo da je zdravila kupil.« Tako je pripovedoval Angelik med tem ko je starinar snemal hlače in jih pred njim razprostiral.

»Take velikosti je ta revež, kajkor sem jaz. Blagi mož, Vi bi storili zelo dobro in zasluzno delo, če bi hlače darovali. Nebeški oče bo to zapisal v zlate bukve, kjer ima zapisane samaritance in njih dobra dela in na sodni dan Vam bo to gotovo prav prišlo...«

Angelik bi bil hlače rad zastonj dobil, toda starinar, na katerega je naletel, ni bil v veri nič prav trden in je očitno kazal, da nima pravega spoštovanja pred kapucini.

»Veste gospod,« je dejal, »do sodnega dne pa jaz ne bom čakal na plačilo za par hlač. Sploh pa znesejo babniece kapucinarjem toliko denarja, da bi Vi te hlače že lahko plaćali.«

»Oh, mož, kaj govorite,« je vzkliknil Angelik, v katerem se je

oglasil kapucinski duh s tako vne-mo, da je pozabil, kako se mu mudi. »Oh mož, Vaše besede niso krščanske. Kapucini smo reveži vseh re-vežev. Kar blagi ljudje Bogu darujejo, to razdamo vse revežem in bolnikom. V uboštvo živimo, v strašnem uboštvo. Stradamo, ljubi mož, stradamo! Iz pajkov delamo klobase, da sploh kaj mesnega vžijemo...«

Starinar pa se še ni dal omehčati, še smejal se je Angeliku porogljivo in nekrščansko. Obenem pa je tudi začel hlače hladnokrvno pospravljati, da bi brezplodnemu besedičenju konec naredil. To je Angeliku poklicalo vspomin, da ne sme tratiti časa, in ga napotilo, da je vzdihuje odštel starinarju zahtevani denar.

Zdaj je v Angelikovi duši nastala nova velika skrb, kje namreč naj dobi priliko, da sleče kuto in obleče hlače ter obuje čevlje, ne da bi to kdo zapazil. V Pasji ulici, kamor je bil spravil Adelgundo, je bilo to nemogoče, drugega primernega kraja pa ni vedel. Stisnil se je k bližnjim hišnim vratom, kajti bil je že tako premočen, da je kar teklo od njega, in ni vedel, kam bi se obrnil. Zbeganzo se je naokoli oziral, kakor maček, kadar grmi, in v duhu govoril grde framazonske besede, ker mu nič pametnega ni prišlo na misel.

V tem težkem, mučnem položaju, je naenkrat videl, da je zavil v uli-

co, kjer se je skrival mož pravice, služabnik gospiske s sabljo ob boku, pravi pristni policej. Angelika je prešinila taka groza, da je začel škrepeti z zobmi. Kakor brezumen je planil v vežo in zaloputnil vrata. Potem pa je obstal, kakor okamenel in ni vedel, kaj bi storil, in je ves vrtoglav čakal, kdaj ga prime roka postave.

V tem hipu je prihitela iz kuhiške skluženca, brljava ženica gledat, kdo da je zaloputnil vrata, in zdaj je Angelik misil, da ni zanj nobene rešitve.

»Zunaj policej — tukaj stara baba — oh, nebeški oče, ti ki se še čisto tujih ljudi usmiliš, še Judov in psoglavev, daj, usmili se še mene, ki sva vendor znana, saj sem tvoj služabnik, četudi ne eden najvrednejših.« Tako je Angelik skesan in obupano vzdihoval, ko se mu je bližala stara ženica in mu ponizno poljubila roko.

»O, prečastiti oče — kaka čast za našo hišo — o, jaz bi bila srečna, če bi jim mogla kaj postreči — koga pa iščejo?«

Angelik je med tem slišal, da je policej šel mimo hiše, ne da bi se ustavil, in odvalil se mu je kamen od sreca. Kar oddahnil se je in zopet dobil sam sebe v oblast.

(Dalje prihodnjic.)

žijo, s tisto žilavostjo, ki je prešla že takorekoč v pregovor. Ta zasluga je pa temvečja, če pomislimo, da je prebil naš poslanec ravno v poslednjem času težko bolezen. Brzal je to bolezen, bojval se je zoper njo. In danes ga vidimo med seboj zdrugevga, čilega. Danes izjavljamo, da naša **nepredna Ljubljana ne more in noče živeti brez župana Hribarja**. Naša sveta dolžnost je, da izrečemo neuromno delavnemu poslancu g. Hribarju svojo iskreno zahvalo in neomejeno zaupanje. Bog ga živi!

Gromovito ploskanje in pritrjevanje je sledilo temu govoru, ki je segal globoko v sreč navzočim volilcem, ki znajo ceniti delovanje našega nenadomestljivega župana. Na to konstatira g. dr. Kokalj, da so v tem oziru nastopili enotno vsi jugoslovanski poslanci, ter predloga, naj se izreče zahvala **zdrženi jugoslovenski delegaciji**.

Na to se je enoglasno izrekla zahvala in zaupanje drž. poslancu g. Ivanu Hribarju in zahvala zdrženi jugoslovenski delegaciji, na kar je predsednik g. dr. Ivan Tavčar zaključil shod.

»Slovenska Straža«.

Oj to razočaranje. Cel mesec so klerikale tolkli o reklamni bobeni za svojo »Stražo«. Kričali so na vso moč in klicali ljudi skupaj, vso deželo so prepavili z listi in letaki, fajmoštri in kaplani so agitirali, zadnja kravja dekla je dobila povabilo — nazadnje pa taka revščina! Ob polu 10. dopoldne se je začel v razupitem »Unionu«, tem katoliškem templju živinskega pijačevanja, ustanovni občni zbor »Slov. Straže«. Na odru se sedeli pevci znanega škrnicelj fejajna »Ljubljana«, ki sicer ne znajo dosti peti, zato pa note narobe drže. V dvorani je sedela lepa zbirka kmetskih obrazov. Ženske so se vselele na evangeljsko stran, moški pa na drugo, vse v lepem redu, kakor v cerkvi in tudi zevali so kakor pri maši, kajti razočarani so bili vsi. Kdo ve, kake imenitnosti so pričakovali, pa so učakali tako strahovit dolgčas in tako prazno čenčanje. Navzočni so bili tudi vsi tisti, ki imajo pri klerikalih službe, in so morali priti, pa tudi vsi tisti, ki bi radi dobili kako službo pri klerikalih. Druga občinstva ni bilo nič. Kot reprezentanta klerikalne intelligence sta bila navzoča dva vzorna značajnika, nadučitelj Čepuder in nadučitelj Jeglič. Ta se je kazal, kakor časih, ko se je drznil hoditi v glavarjevo ložo v gledališču, iz katere pa ga je Šuklje prav neprijazno spodil. Na balkonu so bile večinoma ljubljanske ženske, med njimi tudi tiste, ki se jih vidi na vseh priredbah v »Unionu«, posebno na znanih katoliških balih, in pa različne Marijine device. Nikjer pa ni bilo videti žena in heera katoliških prvakov. Te so vse lepo izostale, prav kakor bi jih bilo sram te družbe, ki se shaja na pozive njihovih mož. Značilno je, da ni bilo videti ne enega čednegra ženskega obraza. Zborovanje je otvoril, vikar Smolnikar, na kar se je dr. Peganc kar sam imenoval za predsednika. Bombastično je pozdravljal zlasti »velikega zmagovalca, ki ravnokar prihaja z bojišča« in je pokazal na — Gostinčarja. Predstavil je potem dr. Korošca, pohvalil češke agrarce in potem proslavljal dr. Susteršča, kakor kak madžarski Korteš svojega kruhodajalea. Ker je dr. Korošec v Ljubljani neznan in ker so ednini kaplanje gotovim ženskam jako simpatični, je naravno, da se je zbrano ženstvo najbolj zanimalo. Kar jim je povedal, jih je seveda malo zanimalo, saj ni bilo v celi dvorani 25 ljudi, ki bi jim bilo res mar za slovenski boj ob meji. Kakor vselej, kadar bi klerikalci radi denar imeli, tako tudi sedaj kriče: naj bo kdo kakršnakoli mišljenja, vsakega sprejememo z veseljem, samo da bo z denarjem podpiral klerikalizem. Tudi dr. Korošec je te strune ubiral, pa ne bo nikogar preslepil, ker ve vsak, da je bolje denar v vodo zagnati, kakor ga dati klerikalcem. Urednik Štef je častil dr. Pegana kot prvega ustanovnika »Straže« in je predlagal, naj se volijo za moške dr. Dermastja, dr. Tomažič, Kuhar, Gajšek, Koemur in Kregar, za ženske

pa gospo dr. Peganova, Manfredo, Jarčeva, Terseglovova, Klemenčičeva in neka gospodična Rojčeva. Napoljal je družbo sv. Cirila in Metoda, psoval »Slov. Narod« in mogočno zatrjeval, da so klerikale navajeni zmagovati. Za »Daničarje« je neki Marko Natlačen tlačil skupaj neke fraze o kulturi, o kresovih in o obstrukciji. Gostinčar je proglašil ta shod za zgodovinski dogodek, je pripovedal o tepehi na Koroškem in o obstrukciji na Dunaju ter napadal socijalne demokrate. Končno se je dr. Pegan zopet sprožil in napadal družbo sv. Cirila in Metoda, češ, da je družba kriva, ker so danes v Šiški liberalci napadli lokal, kjer je bilo zborovanje »Straže«, tako da so morali žandarji klerikale varovati. Strašno je bil tudi hud, ker so liberalci v Šiški zahtevali, da se mora sneti klerikalem na čast razobesena zastava in povzpel se je do genitalne trditve, da ni bilo liberalcem za snjetje zastave, nego za to, da izgine — križ! Na take oslarije dr. Pegana se ni vredno ozirati. Pač pa je treba nekaj drugega pribiti. Pegan je rekjal, da denar, skupljen na nedeljski slavnosti družbe sv. Cirila in Metoda, je šel v žepe gotovih ljudi in da družba ne bo od tega denarja nič imela. Tu se pa šala neha. Pozivljemo dr. Pegana, da to svojo dolžitev utemelji in dokaže in sicer takoj, jasno in nedvomno. Potem bomo govorili dalje! Svojo govoranco je zaključil Pegan s povabljom, naj pridejo udeležniki zborovanja na veselice na Vič in v Šiško in obetal, da se bodo imeli »čisto domače«.

Andretto klobase in stup v klobasah.

Občinstvo se splošno veseli, da je zadelo Andretta roka pravice in da ga je sodnija obsodila radi ponarejanja klobas na en mesec zapora, ozir. 300 K globe. Ljudstvo pravi, da bi se ponarejalec živil ne smelo dati denarnej kazni, marveč najstrožji zapor. Ubijalec, ki umori enega človeka, se je pregrešil samo nad enim življenjem, človek pa, ki prodaja za drag denar pokvarjena in morda celo zdravju škodljiva živila, lahko oškoduje tudi več sto ljudi, da bi ljudje takoj pomrli, zadostuje, da dober želoděni in črevenski katar in na tem lahko leta in leta ali pa do smrti bolehalo. Osobito stup, ki nastane v pokvarjenih klobasah, je eden najhujših. Dokazano je, da se pokvarijo klobase, katerim je primešana moka, še veliko hitreje. Andretto pa je bil ravno radi tega obsojen, ker je primešaval klobasam moko, ker je pri safalah in frankfurtersih nepostavno in kaznivo. Specifičen stup pri klobasah, ki provzroča takozvano bolezen »botulizem«, kaj posebno rad nastane v klobasah, v katere so zmešane prav lahko razpadajoče živalske snovi, osobito kri. kakor tudi v onih, ki so mešane z moko. Ta stup se razvije naglo, ako se s klobasami previdno ne ravna, npr. ako se klobase vroče pobere iz lone in se jih vse skupaj na kup zmeče, ne da bi se jih pravilno slhadilo. Botulizem, ali zastrupljenje vsled klobas, je opazovati kaj posebno koncem spomladni, ali začetkom poletja, ko se prodajajo ali slave klobase, ali pa predelava vanje gnjilo, smrdljivo meso, ki bi se sicer težko spravilo v promet. Botulizem nastane navadno 24–36 ur po uživanju klobase. V prav hudiči slučajih ljudje tudi umrjejo in sicer je v takih slučajih 40–50 % bolnikov neozdravljivih. Prav dobro bi bilo, da bi se javnost o takih važnih vprašanjih natančneje poučila. Sedaj, ko je Andretto radi ponarejanja klobas sodniško kaznovan, je pač potrebno, da smo previdni pri nakupu in uživanju klobas.

Razne stvari.

* Pri pogrebu od strele ubita. V cerkev kraja Nantiat na Francoskem je udarila strela, ko so se ravno vršile pogrebne molitve, ter ubila neko 16letno deklico.

* Napaden češki igralec. V Pragi je nek, najbrž blazen človek, napadel 74letnega češkega igralca Henrika Mošno ter ga pokratil s palico.

* Nevaren divji lovec. Blizu Požuna je zalotil lovski čuvaj Palffyjeve graščine Gvido Gruber, v gozdu divjega loveca Ludovika Pucherja. Pucher pa je Gruberja ustrelil kakor zajea.

* Gledališka igra proti Wekerlu. V Mali Pešti je neka gledališka družba vprizorila igro z naslovom: »En dan v Wekerlejevi koloniji«. Pri premijeri se je pa pokazalo, da se avtor krvavo norčeje iz Wekerleja in Szerenyja. Nadaljnje predstave je policija prepopovedala.

* Prehuda žena. V Lišavi sta se sprla zakonska Bohunek. Pri tem je vrgla žena svojemu možu želesen lonec s tako močjo na glavo, da se je mrtev zgrudil.

* Ne gredo na lim. Interesantna epizoda se pripoveduje iz neke garnizije v Srednji Nemčiji. Za divizionarja imenovani general pride v civilni obleki v svojo novo garnizijo. Precej debel ni ravno delal utisa kakor vojak. V divizijski pisarni vpraša pisarja, ki ga je zelo nezaupno gledal, po oficirjih generalnega štaba in po divizijskem adjutantu. Gospodje niso bil navzoči. »To mi je neljubo«, pravi ekselenca, »moram z gospodi takoj govoriti. Sem novi divizionar.« Pisarniški podčastnik mu prav prijateljsko potrka na hrhet: »Ne, prijatelj, ne bo nič. Tu ne pojdem na lim köpniškega stotnika.«

* Osveta. Novoimenovani učitelj Pitz v Albersdorfu pri Dunaju, je zapisal v uradno spominsko knjigo neugodno kritiko o svojem predniku, učitelju Trubku. Ko je Trubkov sin, poštni oficijant na Dunaju, izvedel za to, je takoj šel v Albersdorf, da kaznuje obrekovalca svojega očeta. Ko je mladi Trubka dobil učitelja Pitza, ga je najprej opoval, nato pa dvakrat z revolverjem ustrelil nanj, ne da bi ga zadel. Nato sta se moža spoprijela ter se začela premetavati, naenkrat pa jima je zmanjkalo tal, in sta oba padla v temno klet. Oficijant je pobegnil.

* V cerkvi zgorela. V župni cerkvi v Frideku se je zgodila grozna nesreča. 70letna Hedviga Mikolaš je postavila na tla pred oltarjem gorečo svečo ter klečaje molila. Pri tem je pa skoraj gotovo zaspala. Naenkrat so zaslišali iz cerkve klice na pomoč. Stara žena se je valjala po tleh vsa v plamenu. Ljudem se je posrečilo ogenj pogasiti, vendar je bila pa žena že tako ožgana, da je kmalu na to v groznih bolečinah izdihnila.

* Denarno pismo s 17.000 krami izginilo. Pri odpiranju poštnega vreča z vrednostnimi pismi je poštni urad v Moravski Ostravi konstatal, da manjka pismo s 17.000 K, katero je odpislala tvrdka »J. & J. Kohn na Dunaju. Ker je bila poštna vreča pravilno zaprta, sumijo, da je tat kak pošni uslužbenec.

* Osumljeno zavratnega umora. V kopališču Monte Catini so aretirali francoskega barona Derlinge, ker ga sumijo da je na Južnem Francoskem izvršil iz dobičarije zavraten umor.

* Skandalozna afera v Parizu. Javnost se obširno bavi z najnovejšo pariško skandalozno afero, ki se tiče bankirja Rochette. Radi podatkovnih nereditnosti so ga namreč leta 1908. aretirali kljub vsem protestom in kljub temu, da se nobeden njegovih vlagateljev ni mogel pritožiti. Preiskava se je vlekla do letos. Zdaj je pa naenkrat njegov zavornik odkril, da so v to afero zapleteni trije spletkarji in sicer prefekt pariške police, nek komercialni svetnik in nek bankir, ki so si vzeli za analogo uničiti Rochetta.

* Državni pravnik obsojen zaradi izsiljevanja. Apelacijsko sodišče v Orleansu je obsodilo po desetnem obravnavi državnega pravnika Duranda iz Montargis zaradi izsiljevanja v desetmesečno jeno. Več meščanov v Montargis je dobilo pisma, v katerih se jim sporoča, da se jih je zaradi kaznjivih dejanj pri državnem pravniku denunciralo. Končno se je izkazalo, da je Durand sam dotična pisma pisal, da izsili denar.

Sokol II.

V idilično-krasnem Hribarjevem gaju je bilo včeraj cel popoldne in ves večer prav živahno; nad 1500 ljudi je tja prihitelo na veselico Sokola II. Trnovsko-krakovski Sokol si je pridobil v kratkem času svojega obstanka iskrenih simpatij v vseh slojih ljubljanskega občinstva. To je popolnoma naravno: saj je to sokolsko društvo že od svojega začetka pojmovalo in še pojmuje svojo sokolsko nalogo resno in vsestransko. Zato si je priborilo že prav ugledno ime in splošno spoštovanje. Da to spoštovanje in to dobro ime v resnici zasluži, o tem smo se do dobra mogli prepričati na veselicu v Hribarjevem gaju. Zanimala nas je seveda v prvi vrsti telovadba. Smelo lahko trdim, da smo tako lepo telovadbo malokje videli. Vse točke so pričale o izredni sokolski vnejni telovadcev, o resnem stremljenju in o pravem pojmovanju sokolske telovadbe, ter o veliki izurjenosti. Očarale so nas precizno izvajane proste vaje, divili smo se težavnim in lepim vajam na orodju, prav posebno pa nas je navdušil vzorno disciplinirani in prav mnogoštevilni naraščaj. Krone vsemu je bila krasna skupina.

Po telovadbi se je razvila na veselčnem prostoru prav živahna in vesela zabava. Napredni abiturientje so si z veselice gotovo odnesli prepričanje, da smejo kakor doslej, tudi se vnaprej računati na odkrite simpatije naprednega kranjskega meščanstva.

Mizarska zadruga v Ljubljani.

Včeraj dopoldne ob 10. uri je imela »Mizarska zadruga v Ljubljani« svoj redni občni zbor. Zborovanje otvoril zadružni načelnik g. Ferdo Primožič. V nadalnjem svojem govoru izraža željo, da bi tisti faktorji, ki so v prvi vrsti poklicani, da bi varovali koristi zadruge, bolj delovali za obrtni stan. Upa, da se prične v »Zvezni obrtnih združug« živahnejše delovanje. Poleg velikega kapitala, velike obrti in organiziranega delavca je največji sovražnik obrtnika stanovska nezavednost. Ako zadruga ne more zabeležiti posebnih uspehov, ni tega krvnjen načelnik, kakor tudi ni krič, da se pri oddaji misarskih del ni uvaževalo ponudb onih mojstrov, ki so člani zadruge. Poziva k tesni zvezi, kajti le, če bodo obrtniki skupno nastopili, bodo tudi kaj dosegli. Iz tajniškega poročila je posneti, da je štela zadruga l. 1909 47 članov, 112 pomočnikov in 55 vajencev. Blagajniško poročilo izkazuje 388 K 50 v dohodkov in 178 K izdatkov. V blagajni se nahaja 334 K 90 v. — Na predlog g. Rojine se sklene, da zaprosi zadruga deželni obrtni zavod, da ji izposluje prostor na Dunajski cesti, v hiši, kjer je bil kinematograf Pathé. Tam bi člani misarske zadruge razstavili svoje izdelke, da tako seznanijo občinstvo s svojimi proizvodi. — Magistratni svetnik g. Sešek, kot zastopnik obrtne oblasti izraža željo, da bi obrtni pospeševalni urad postopal vedno sporazumno z zadrugami. — Končno se sklene, da se vrši preskušnja za vajence l. avgusta t. l.

Za kratek čas.

Trgovski sotrudnik: S čim Vam morem postreči?

Stranka: Anga tacga tiča, k se na rekele prpne.

Trgovski sotrudnik: Sokolski znak najbrž ne bo za Vas! Ali želite morda orlovske znak?

Stranka: No, naj pa daja orla.

Trgovski sotrudnik: Kaj ste Vi pri Orlu?

Stranka: A ne, pr Puntigam za hlapec.

Trgovski sotrudnik: Pa le pristopite k Orlom; Vi ste kakor nalač šanje.

Indajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustolešek.

Prešernove slike

prodaja in pošila po pošttem povzetju
Iv. Bonac v Ljubljani.
Cena slik 5 krov. 2073

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino
sirkularjev, piseta in drugih tiskovih
obrskov. **ocene** v tej stroki izvežban
urednik.

Naslov v upravnosti "Slov.
Naroda".

Usojam si vladno opozoriti, da sem prevzel

glavno zastopstvo, Prve Češke življenske zavarovalnice.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uredniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejeno zavezo
v lastnem zadružnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa
upravnega premoženja
K 83,116.121-11
K 20,775.510-59

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$
brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20,000.000

Posuje na zemljišča po $5\frac{1}{4}\%$ z $1\frac{1}{2}\%$ na amortizacijo ali pa po

$5\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije; na menice po $6\frac{1}{4}\%$.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsak dan od 8.-12. in od 3.-4. izven nedelj
in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštne hranilnice račun št. 828.405.

Trgovsko - obrtna banka v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po $4\frac{1}{2}\%$; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — **Ravnoram menjalnica:** zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— Eskomptira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadružni
pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Delniška glavnica:
K 5,000.000.—

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po
 $4\frac{1}{2}\%$ čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevnih kurzih.

Rezervni zaklad:
K 450.000.—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 3.

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov krov.

Obstoječih vlog nad 38 milijonov krov.

Rezervni zaklad nad 1 milijon krov.

Za varnost vloženega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vso
svojo močjo. Izguba vloženega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželnih vlad, **izključena**
vsaka spekulacija z vloženim denarjem.

Vloge se sprejema vsak dan in se obrestujejo

po $4\frac{1}{4}\%$ brez odbitka; nevzdignjene obresti se

pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posola na zemljišča po 5% obresti in proti
amortizaciji po najmanj $1\frac{1}{4}\%$ na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače
hranilnike, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa **kreditno društvo**.

Dolžnost

vsakega Slovence je,
da sklene zavarovalno
pogdbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovenski
banki »SLAVIJA«.

Podpirajmo torej
domač slovenski za-
vod, da more naložo,
ki si jo je stavljal, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

∴ Ogromni rezervni fondi K 48,812.787 — Jamčilo za popolno varnost. ∴

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za duto otrokom.

Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko - narodno upravo.

gmočno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelenim namenom.

Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

generalni zastop banko „Slavijo“ v Ljubljani.

Slovenci!

Oklenimo se z vsemi
močmi gesla: »Svoji
k svojim!«
Osamosvojimo se na
narodno - gospodar-
skem polju!

Ne podcenjujmo se!
Bodimo odločni, mlač-
nost, obzirnost in ne-
doslednost, ki se čim
huje nad nami maču-
jejo, morajo izginuti.
Osvobodimo se tujega
jarma!